

Onderwerp: Ontwerpbegroting FUMO 2027
Jaar/nummer: 2026/104
In behandeling bij: Wethouder Ruige

Voorstel

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 van de FUMO
2. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2027 FUMO.

Samenvatting

De FUMO legt de ontwerpbegroting voor 2027 voor met het verzoek om een zienswijze. Deze zienswijze moet uiterlijk 22 juni 2026 ingediend zijn bij de FUMO.

Toelichting

Wijzigingen

Vorig jaar heeft de FUMO een beleidsarme begroting voorgelegd. Dit was op verzoek van de Algemeen Bestuursleden. Alleen zaken die onvermijdbaar, onontkoombaar en/of onuitstelbaar (hierna: 3 O's) waren mochten als extra meegenomen worden. Dit jaar is er voor gekozen om de begroting niet beleidsarm vast te stellen. De totale begroting zet daarmee uit met 13,8% (€ 3.200.000) Daarnaast zijn de in te zetten uren voor Terschelling verhoogd, met name bij toezicht. Dat was noodzakelijk omdat Terschelling in 2025 en 2026 meer uren gebruiken, dan waren begroot. Het is dan beter om vooraf hoger in te schatten dan achteraf te moeten verantwoorden.

Toelichting

De totale begroting zet uit met € 3,2 mln. Dat komt door de volgende oorzaken:

Indexering van kosten voor lonen en prijzen	1.000.000
Realistisch begroten. Minder productieve uren (uren die gedeclareerd kunnen worden)	300.000
Uitbreiding bedrijfsvoering met 7 fte	720.000
Omgevingsadviseurs	400.000
Nieuw zaakstelsysteem	300.000
Zeer Zorgwekkende Stoffen agenda, aparte uren voor te reserveren	230.000
Overig (bv. Uitbreiding ketentoezicht, arbeidscampagne, kosten vakoverleg, post onvoorzien enz.)	250.000
Totaal	3.200.000

De uitbreiding met 7 fte is noodzakelijk, omdat deze functies missen binnen de huidige organisatiestructuur van de FUMO. Werkzaamheden zijn nu belegd bij andere medewerkers, die de gewenste competenties voor deze taken missen. Dat

resulteert in mindere kwaliteit, overbelasting, ziekte en uitval of vertrek. De continuïteit onder management en andere functies binnen bedrijfsvoering staat onder druk. Versterking van de bedrijfsvoering is een noodzakelijke investering om de doorontwikkeling van de FUMO mogelijk te maken.

Omgevingsadviseur is een nieuwe functie. De rol van deze omgevingsadviseurs is belangrijk in het licht van de doorontwikkeling van de FUMO. Uit de bestuurlijke conferentie op 29 januari is naar voren gekomen dat de deelnemers veel waarde hechten aan een FUMO die goed weet wat er speelt bij de individuele deelnemer en daar vervolgens adequaat op kan inspelen. De omgevingsadviseur is een belangrijke sparringpartner voor de deelnemer, heeft kennis van de milieuvraagstukken die spelen en weet deze te vertalen naar een gerichte inzet van expertise vanuit de FUMO. De omgevingsadviseurs kunnen daarnaast een belangrijke bijdrage leveren aan de milieuparagraaf in de omgevingsplannen van gemeenten.

Het algemeen bestuur van de FUMO heeft de Meerjarenagenda Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) vastgesteld. In 2026 worden de uren voor ZZS gedekt uit het regionale programma, waardoor deze inzet ten koste gaat van de reguliere controles bij bedrijven. Het voorstel is om hier in 2027 geoormerkte uren voor te begroten, zodat de FUMO controles kan uitvoeren overeenkomstig de streefwaarde die door de deelnemers in de Uitvoerings- en handhavingsstrategie is vastgelegd.

Financiële Begroting 2027

Indexering

Voor de financiële begroting volgt de FUMO voor de loon- en prijsindexatie de verwachting van het Centraal Plan Bureau (CPB).

Kostennormering

De FUMO gaat in de reguliere begroting uit van het volgende:

Een productiviteitsnorm van 1.330 uur, dat is 71% van de totale beschikbare uren per fte (1.872). Dit zijn de 'declarabele' uren, oftewel de directe uren waarvoor in de begroting dekking is opgenomen.

Een flexibele schil voor het primair proces van vijftien procent. Dit betreft de verhouding externe medewerkers ten opzichte van het totaal aantal medewerkers (op basis van fte).

Deelnemersbijdrage

De deelnemersbijdrage stijgt als gevolg van de hiervoor genoemde ontwikkelingen met € 3,4 mln. (15,7%) ten opzichte van 2026. De mutatie van de deelnemersbijdrage is niet voor elke deelnemer gelijk. Voor elke individuele deelnemer worden in samenspraak de begrote uren bepaald op basis van ervaringscijfers van voorgaande jaren. Dit kan leiden tot een verhoging of een verlaging van de begrote uren.

Personeelskosten

De personeelskosten stijgen met € 2,3 mln. (12,1%). We zien hierbij een verschil in de stijging tussen de personeelskosten in het primaire proces en de overhead. In het primaire proces is de stijging een gevolg van de toevoeging van 4fte adviseurs Omgevingsrecht en 2fte voor ketentoezicht en 3.000 uren voor ZZS (Zeer Zwarte Stoffen)

Bij de overhead wordt de stijging veroorzaakt door de toevoeging van 7 fte aan de bedrijfsvoering.

Kapitaallasten

De kapitaallasten stijgen als gevolg van verwachte investeringen in hardware zoals telefoons en laptops en een investering geluidsapparatuur voor het verrichten van geluidsmetingen voor onze deelnemers.

Bedrijfsvoeringskosten

De bedrijfsvoeringskosten stijgen met € 259.000 (11,8%). Grootste veroorzaker is de stijgende ICT-kosten. Daarnaast wordt stijging ook veroorzaakt door kosten voor het wagenpark, administratiekosten, verzekeringen en abonnementen. Ook de onderhoudskosten van de huisvesting zijn gestegen.

Ontwikkelkosten

Het budget voor ontwikkelkosten wordt verhoogd met twee incidentele posten.

a. Implementatie nieuw zaakstelsel.

De FUMO gaat over naar een nieuw zaakstelsel. Men verwacht dat dit in het begin zal leiden tot inefficiënties. Medewerkers moeten het stelsel leren kennen. Daarom is hiervoor € 300.000 opgenomen.

b. Doorontwikkeling P&O.

Voor de doorontwikkeling van P&O is een incidenteel budget opgenomen van € 80.000. Onderwerpen die hierbij aan de orde komen zijn procesoptimalisatie, herijking beleidsstukken, vergroten van deskundigheid en professionaliteit, optimalisatie van functionaliteiten in AFAS en structurele begeleiding bij WW en ziektewet instroom (FUMO is eigen risicodragend voor wat betreft WW).

Onvoorzien

Het budget voor onvoorzien wordt gesteld op 1% van de begroting. Dat is meer dan voorgaande jaren het geval was. De post onvoorzien telt mee voor de bepaling van het weerstandsvermogen en zorgt hiermee voor meer financiële stabiliteit.

Uurtarief

Het integrale uurtarief voor de basistaken stijgt tot € 136,27. Voor collectieve taken geldt eenzelfde uurtarief. Voor de plustaken geldt een gedifferentieerd tarief van € 108,00 (schaal 4) tot € 155,50 (schaal 11).

Basistaken, plustaken en collectieve taken worden vooraf doorberekend aan de deelnemers op basis van de benodigde uren.

Voor Terschelling levert dat het volgende op in 2027:

Totale bijdrage	Basistaken	Plustaken	Overige opbrengsten	Coll. Opdrachten incl. keten-toezicht	Overhead
261.699	83.097	42.330	-	16.210	120.061

Voor het eerst in het bestaan van de FUMO wordt de overhead apart benoemd in de begroting. Dat betekent dat deze bedragen niet meer verrekend zijn in de bedragen voor de benodigde basis- en plustakenuren of in de collectieve opdrachten inclusief keten toezicht. Het betreft hier geen nieuwe kosten maar een opsplitsing van de kosten.

Ter vergelijking hieronder de tabel van 2026, waar de overhead nog niet apart vermeld werd:

Totale bijdrage	Basistaken	Plustaken	Overige opbrengsten	Coll. Opdrachten incl. keten-toezicht	Implementatie Omgevingswet ¹
207.407	129.540	61.326	-	15.876	665

De bedragen voor basis en plustaken en de collectieve opdrachten zijn veel hoger dan in 2027.

Ten opzichte van vorig jaar is er voor Terschelling wel een stijging van 26,2% (€ 54.292). Dat is veel, maar wordt voor een deel veroorzaakt door het ophogen van het aantal uren, dat ingezet kan worden voor Terschelling. De uren voor advies geluid/geluidsmetingen, toezicht, omgevingsvergunningen (vooroverleg), handhaving, waren in 2025 te laag in geschat. Dat heeft er toe geleid dat de uren voor 2027 zijn bijgesteld. Mocht het te ruim ingeschat zijn, dan wordt het overschot begin 2028 weer terugbetaald.

In 2025 is er een onderzoek geweest naar een betere inrichting van de omgevingsdienst. Begin 2026 is daar een bestuurlijke conferentie over geweest (29 januari), aangevuld met een bijeenkomst op 13 februari. Uiteindelijk is de conclusie geweest dat de FUMO verstevigd moet worden. De FUMO stelt daarom deze begroting voor:

De begroting stelt daarom een duurzame partnerschap in het zicht: een FUMO die als sterke, onafhankelijke en vertrouwde partner bijdraagt aan een veilige, gezonde, schone en duurzame leefomgeving in Fryslân. De gevraagde investeringen vormen een noodzakelijke en verplichte stap om de huidige kwetsbaarheden aan te pakken en de ambities uit de bestuurdersconferentie, de U&H-strategie en de kadernota FUMO 2024-2028 daadwerkelijk te verwezenlijken. Deze investeringen betekenen inderdaad meer kosten op korte termijn, maar leveren op langere termijn een hoger maatschappelijk rendement op: minder milieuschade, betere gezondheid, lagere risico's en een efficiëntere samenwerking tussen deelnemers en de FUMO.

Vanuit het rapport 'Om de leefomgeving' van de commissie van Aartsen ligt er een opdracht om de omgevingsdienst te versterken. De omgevingsdienst (en dus ook de FUMO) moet voldoen aan de robuustheidscriteria. Deze criteria zijn wettelijk verankerd. Om de FUMO op het goede niveau te brengen is deze begroting noodzakelijk.

Conclusie

De stijging van de ontwerpbegroting is bedoeld om de FUMO robuuster en efficiënter te maken. Zonder deze stijging is het voor de FUMO niet mogelijk om hun werk goed te blijven doen. Er zitten geen posten in die geschrapt of verminderd zouden kunnen worden. Elke aanpassing leidt tot minder goede dienstverlening.

Advies: geen zienswijze indienen.

¹ Implementatie Omgevingswet wordt nu niet meer apart benoemd.

Belang voor toerisme/samenleving/economie

Een gezonde leefomgeving is voor iedereen belangrijk

Ter inzage liggende stukken

1. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting FUMO 2027
2. Ontwerpbegroting FUMO 2027

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 26 mei 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

E.M. Groen,
secretaris/directeur

mr. R.S. Cazemier,
wnd. burgemeester